

Målnummer: 4218-02 **Avdelning:** 1

Avgörandedatum: 2003-06-23

Rubrik: Pensionsförsäkringspremie, som den skattskyldige erlagt i bank den 30 december men som bokförts på försäkringsbolagets konto först efter årsskiftet, har ansetts avdragsgill vid taxeringen för det år då premien erlades i banken. Inkomsttaxering 1999.

Lagrum: 46 § 2 mom. första stycket 6 kommunalskattelagen (1928:370)

Rättsfall:

REFERAT

Skattemyndigheten beslutade den 18 augusti 1999 att inte medge I.P. ett i självdeklarationen 1999 med 18 200 kr yrkat avdrag avseende pensionspremieinbetalning för 1998. Som skäl för beslutet angavs att det saknades kontrolluppgift från försäkringsbolaget och att I.P. inte styrkt att försäkringsbolaget erhållit premieinbetalningen under 1998.

I.P. överklagade beslutet och yrkade att bli taxerad i enlighet med självdeklarationen.

Skattemyndigheten fann vid omprövning inte skäl att ändra sitt beslut.

Länsrätten i Kalmar län (2000-10-12, ordförande Petersson) yttrade: I.P. anför följande: Han har med insänt kvitto visat att han i bankkassa den 30 december 1998 betalade in premien till försäkringsbolagets bankgirokonto. Av ett kontoutdrag framgår att han samma dag inte längre disponerade beloppet. Den omständigheten att beloppet inte bokfördes på försäkringsbolagets konto förrän måndagen den 4 januari 1999 bör inte påverka avdragsrätten. Han åberopar även Riksskatteverkets handledning för taxering. - Länsrätten gör följande bedömning - Avdrag för pensionspremie är ett s.k. allmänt avdrag. Detta framgår av 46 § 2 mom. 6 kommunalskattelagen (1928:370), KL, samt punkterna 6 och 7 av anvisningarna till samma paragraf. Avdrag medges enligt 41 § andra stycket KL för det beskattningsår då premien har betalats. Fr.o.m. 1995 års taxering gäller detta utan undantag. Vid införandet av obligatorisk uppgiftsskyldighet bl.a. för försäkringsbolag togs de speciella reglerna om årsskiftesbetalningar bort. I förarbetena till ändringen (prop. 1992/93:86 s. 44) sägs att det inte är rimligt att kräva att försäkringsföretagen skall utreda vilken dag premien faktiskt betalats, utan att det är naturligt att försäkringsgivaren skall lämna kontrolluppgift om sådan betalning som senast den 31 december beskattningsåret kommit försäkringsgivaren tillgodo, dvs. bokförts på dennes bank- eller postgirokonto. Det sägs vidare (s. 69) att slopande av årsskiftesregeln medför vissa problem på grund av det intensiva nytecknandet under årets sista veckor men att det inte finns tillräckliga skäl för en särreglering för pensionsförsäkringar, att det främst är ett informationsproblem att förmå försäkringstagarna att tidigarelägga sina premieinbetalningar samt att en strikt kontantprincip för allmänna avdrag är att föredra. - Kravet för att få avdrag för försäkringspremie är, som framgår ovan, enligt 46 § 2 mom. 6 KL bl.a. att den betalats under beskattningsåret, dvs. i detta fall under 1998. Frågan i målet är vad som menas med "betalat". Någon särskild bestämmelse härom finns inte i skatterätten utan bör följa vad som i allmänhet anses gälla. I rättsfallet NJA I 1998 s. 23 har Högsta domstolen anförat att "en betalning, som med befriande verkan kan ske till borgenärens postgirokonto, har fullgjorts den dag då betalning bokfördes av postgirot, om inte annat följer av särskilda föreskrifter." Det framgår klart av rättsfallet att beloppet skulle bokföras på

mottagarens konto och att det inte räckte med att beloppet betalats i kassa. Någon skillnad kan inte föreligga när det gäller bankgiro. I rättsfallet var även fråga om när på dagen betalningen fullgjordes men så är inte fallet i detta mål. - I Riksskatteverkets handledning för beskattning vid 1999 års taxering (s. 839) hänvisas till Svenska Livförsäkringsbolags Skattenämnd (1986:4), som anser att en premie är betald den dag betalning skett i försäkringsbolags kassa eller i post- eller bankkassa. En premie anses också betald den dag gireringsuppdrag belastat aktuellt girokonto eller då check eller annat betalningsmedel inkommit till försäkringsbolagets huvudkontor. Detta har tolkats av I.P. så att inbetalning i bank eller på post före årsskiftet skulle vara tillräckligt. Det ska emellertid anmärkas att denna rekommendation skrevs innan beslut fattades om försäkringsbolagens uppgiftsskyldighet och innan de s.k. årsskiftesbetalningarna avskaffades genom ovan nämnd lagstiftning. Uttalandet torde därför inte längre vara relevant och kan i vart fall inte gälla före av Högsta domstolen fastlagd praxis. - Sammanfattningsvis gäller numera en strikt kontantprincip beträffande pensionsförsäkringspremier. Betalningar efter ett årsskifte godtas således inte längre. Svaret på frågan när försäkringspremien skall anses vara betald är i detta fall den dag beloppet av Bankgirot bokfördes på försäkringsbolagets konto, vilket var den 4 januari 1999. Premien är därmed, oaktat beloppet togs ut från I.P:s konto och betalades in i bankkassa den 30 december 1998, inte betald under beskattningsåret 1998 och han kan inte medges det yrkade avdraget vid nu förevarande taxering. - Länsrätten avslår överklagandet.

I.P. fullföljde sin talan och anförde bl.a. följande. Han har gjort en inbetalning direkt vid ett bankkontor till ett bankgirokonto. Detta borde rimligen betraktas som en fullgjord betalning före utgången av 1998 i enlighet med kontantprincipen och som berättigar till ett motsvarande avdrag i deklarationen avseende 1999 års taxering.

Skattemyndigheten bestred bifall till överklagandet.

Kammarrätten i Jönköping (2002-05-08, Hessmark, Hallström, referent, Andersson-Jarl) beslutade följande: Vad I.P. anført i kammarrätten föranleder ej annan bedömning än den länsrätten gjort. Överklagandet bör därför inte vinna bifall. - Kammarrätten avslår överklagandet.

I.P. överklagade och yrkade att kammarrättens dom skulle ändras så att han vid 1999 års taxering medgavs avdrag för premie för pensionsförsäkring med 12 047 kr eller med belopp som ryms inom den ram som anges i punkt 6 av anvisningarna till 46 § KL.

Prövningstillstånd meddelades.

Riksskatteverket - som påpekade att I.P. vid 1999 års taxering medgetts avdrag med 6 153 kr för annat pensionssparande - tillstyrkte att överklagandet bifölls på så sätt att avdrag medgavs i den mån detta fick ske enligt de kvantitativa reglerna för avdrag för pensionssparande. Verket anförde bl.a. att rätten till allmänt avdrag för pensionsförsäkringspremier är knuten till det år den skattskyldige har betalat premien, inte till det år premien blivit betald i den mening att den kommit försäkringsgivaren tillgodo.

Regeringsrätten (2003-06-23, Ragnemalm, Nilsson, Ersson, Dexe, Nord) yttrade: Skälen för Regeringsrättens avgörande. I 46 § 2 mom. första stycket 6 KL föreskrivs att skattskyldig, som varit bosatt här i riket under hela beskattningsåret, får göra avdrag för avgift som den skattskyldige har betalat under beskattningsåret för annan pensionsförsäkring än tjänstepensionsförsäkring, som ägs av arbetsgivare, i den omfattning som framgår av punkt 6 av anvisningarna. Av punkt 6 tredje stycket av anvisningarna framgår bl.a. att avdraget får uppgå till högst ett belopp som motsvarar hälften av det prisbasbelopp som enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring bestäms för året närmast före taxeringsåret. Detta prisbasbelopp uppgick till 36 400 kr.

Av handlingarna i målet framgår bl.a. följande. Vid personligt besök hos Föreningssparbanken onsdagen den 30 december 1998 tog I.P. ut 18 200 kr från sitt privatkonto i banken och betalade därefter in motsvarande belopp till Trygg-Hansa Livförsäkrings AB:s bankgirokonto. Inbetalningen avsåg premie för I.P:s privata pensionsförsäkring. Uttaget bokfördes enligt kontoutdrag från banken den 30 december 1998. Det inbetalda beloppet bokfördes på försäkringsbolagets konto måndagen den 4 januari 1999.

Frågan i målet är om premien skall anses ha betalats under beskattningsåret 1998 och därmed är avdragsgill vid 1999 års inkomsttaxering.

Regeringsrätten gör följande bedömning.

Utredningen visar att premiebetalningen har skett genom en sedvanlig betalningsförmedling via bank och att banken tagit emot beloppet före utgången av år 1998. Vid sådant förhållande saknar den omständigheten att premien bokförts på försäkringsbolagets konto först några dagar efter årets utgång betydelse för I.P:s avdragsrätt för beskattningsåret 1998. Premien får således anses ha betalats under år 1998. I.P. är därför berättigad till avdrag för premie för pensionsförsäkring vid 1999 års taxering i den mån avdraget ryms inom den i punkt 6 tredje stycket av anvisningarna till 46 § KL angivna ramen.

Regeringsrättens avgörande. Regeringsrätten bifaller överklagandet och förklarar, med upphävande av underinstansernas avgöranden, att I.P. vid 1999 års inkomsttaxering skall medges avdrag för premie för pensionsförsäkring i den mån avdraget ryms inom den i punkt 6 tredje stycket av anvisningarna till 46 § KL angivna ramen.

Föredraget 2003-05-28, föredragande Hägglöf, målnummer 4218-2002

Sökord: Avdrag för pensionspremie

Litteratur:
